

Nr 263.

Av herr **Skantze m. fl.**, om anslag till påbörjande av ett fartygstunnelsystem.

Vid föregående riksdag var frågan om byggande av fartygstunnlar i berg för flottans räkning i viss mån föremål för behandling med anledning av motioner om anslag till en ubåtstunnelanläggning i Stockholms skärgård. Sedan statsutskottet avstyrkt under hänvisning till den begränsning av investeringsverksamheten, som ansetts nödvändig på grund av konjunkturläget, avslogos motionerna.

Frågans stora vikt har sedan dess ytterligare belysts av 1945 års försvarskommitté. I sitt betänkande framhåller kommittén vikten av att flottan har en i olika avseenden fullgod basorganisation till sitt förfogande. Det påpekas också, att »anfallsmöjligheterna från luften liksom tillkomsten av olika slag av fjärrverkande vapen ha medfört ett ökat behov av effektiva skyddsanordningar för basanläggningarna». Beträffande denna fråga säger försvarskommittén uttryckligen: »Bland de åtgärder, som böra vidtagas för att bereda skydd mot flyganfall och mot fjärrverkande vapen, äro enligt krigserfarenheterna de viktigaste anordnande av i berg insprängda fullträffsäkra fartygstunnlar.»

Numera föreligger en inom marinen uppgjord plan för utbyggande av ett system av fartygstunnlar, vars genomförande under en längre period skulle medföra i första etappen en kostnad av omkring 15 miljoner kronor. För innevarande budgetår har beräknats och begärts ett anslag på 1 000 000 kronor.

Något anslag för ändamålet har emellertid icke upptagits i årets statsverksproposition.

Vi finna detta synnerligen beklagligt, eftersom det här tydligen är fråga om åtgärder, på vilkas genomförande flottans krigsduglighet i hög grad är beroende. Även om det är obestridligt, att man i nuvarande konjunkturläge måste iakttaga återhållsamhet i fråga om investeringar, förefaller det uppenbart, att frågan är av den angelägenhetsgrad, att dylika ekonomiska betänkligheter böra falla. Även andra och mera speciella faktorer synas böra tillmätas betydelse.

Det är angeläget att själva sprängningsarbetet på tunnlar snarast påbörjas, då dessa arbeten utgöra ett stadium i anläggandet, som blott i mindre mån kan förkortas genom en forcering, därest läget skulle kräva snabb upprustning. Ur investeringssynpunkt sett representera de dessutom framför allt en förbrukning av sprängämnen, eftersom behovet av arbetskraft är förhållandevis ringa.

Viktigt är också, att man snarast möjligt får tillfälle att förvärva praktiska erfarenheter i fråga om dylika för vårt försvar helt nya anläggningar, där särskilt konstruktionen av portarna erbjuder många svåra problem. Endast på grundval av sådana erfarenheter kunna anläggningarna, vars nödvändighet synes stå utom diskussion, i fortsättningen utformas fullt ändamålsenligt, samtidigt som de göras så billiga, som hänsynen till deras effektivitet kan medgiva.

Under åberopande av det ovan anförda få vi hemställa,

att riksdagen ville för budgetåret 1948/49 bevilja ett anslag av 1 miljon kronor att av marinförvaltningen användas till påbörjande av ett planerat fartygstunnelsystem.

Stockholm den 24 januari 1948.

L. O. Skantze.

Torsten Henriksson.

Gust. Svedman.

G. Ljungqvist.

Ragnar Sveningsson.

E. Thorell.
